

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

12/5245-55

14. november 2019

Supplerende tildelingsbrev 2019 - Østmarka ved Oslo - oppstart av en verneplanprosess og utarbeidelse av et høringsdokument

Vi viser til Miljødirektoratets svar på oppdrag om vurderinger av om Østmarka har kvaliteter som tilfredsstillende naturmangfoldlovens krav til nasjonalpark. På bakgrunn av dette er det besluttet at det skal igangsettes en prosess og utarbeides et høringsforslag som grunnlag for opprettelse av en nasjonalpark i Østmarka ved Oslo.

Klima og miljødepartementet (KLD) gir derfor Miljødirektoratet oppdrag om å utarbeide et høringsforslag til verneplan med sikte på å etablere en nasjonalpark i Østmarka. Planprosessen skal følge saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven §§ 41- 43.

Følgende forutsetninger skal ligge til grunn for prosess og utarbeidelse av verneplanutkastet:

- Vern av skog på privat grunn skal skje gjennom frivillig vern, også ved eventuelt vern etter markaloven
- Veiene til Vangen og Raudsjøen, samt demningene til Raudsjøen, Mosjøen og Børtervann opprettholdes
- Hvilke inngrep som kan omfattes av en nasjonalpark, hvilke som må bli liggende utenfor og hvilke som eventuelt bør fjernes, vurderes i verneplanprosessen
- Det skal utredes flere alternativer med ulik størrelse på området som kan vernes, og med ulik kombinasjon av vernekategorier i naturmangfoldloven og

§ 11 i markaloven.

I Miljødirektoratets tilrådning om det er verneverdier i Østmarka som tilfredsstillers naturmangfoldlovens krav til opprettelse av nasjonalpark, uttaler direktoratet at det er en forutsetning for etablering av en nasjonalpark at flere inngrep tilbakeføres.

Departementet er enig i at flere av inngrepene i Østmarka ikke er forenlig med lovens vilkår for opprettelse av nasjonalpark. Det er imidlertid hjemmel til å opprette nasjonalpark i områder med noe innslag av inngrep, for eksempel i utkanten av området. Det avgjørende er om området i sin helhet fremstår som om det i det vesentlige er uberørt av tyngre tekniske inngrep.

Det forutsettes at et vern i Østmarka ivaretar naturverdiene, samtidig som området fortsatt skal være et av hovedstadens viktige friluftsområder. Det skal derfor legges til grunn at bruk og drift av hytter og serveringssteder i Østmarka skal videreføres. Dette innebærer at veier som er nødvendig for dette, som f.eks. veiene fra Bysetermåsan til Vangen og til Raudsjøen, skal opprettholdes. Demningene i bl.a. Mosjøen, Raudsjøen og Børtervann skal heller ikke fjernes.

De konkrete vurderingene av hvilke inngrep som kan omfattes av en nasjonalpark, hvilke som må bli liggende utenfor, og hvilke som eventuelt bør fjernes, vurderes som en del av utarbeidelsen av verneplanutkastet.

Dersom det viser seg nødvendig å tilbakeføre enkelte inngrep, skal håndteringen av dette, deriblant kostnadene, konkretiseres så tidlig som mulig.

I prosessen forutsetter departementet et tett samarbeid med Riksantikvaren slik at det ikke oppstår motsetninger mellom ivaretagelse av viktige kulturminneverdier og vern i medhold av naturmangfoldloven.

Vern av skog på privat grunn skal skje gjennom frivillig vern. Denne prosessen skal skje på vanlig måte gjennom dialog med berørte grunneiere. Størrelsen på en framtidig nasjonalpark vil derfor bl.a. avhenge av om, og eventuelt hvor mye privateid skog som kan innlemmes gjennom frivillig vern. Oppstartmeldingen og avgrensing av hvilke arealer som det er aktuelt å vurdere nå, skal derfor ikke omfatte nytt vern av skog på privat grunn, med mindre det er avklart med skogeier.

Størrelsen på en framtidig nasjonalpark vil også avhenge av hvilke inngrep som vurderes til ikke å kunne inngå i en nasjonalpark.

I verneplanprosessen skal det også vurderes om det er hensiktsmessig å benytte andre verneformer i stedet for, eller kombinert med nasjonalpark. Dersom dette viser seg hensiktsmessig, skal dette framkomme som alternative forslag i høringsutkastet.

Markaloven gir en god beskyttelse av friluftslivsinteressene i Osloområdet, men beskytter ikke mot skogbrukstiltak uten spesifikke bestemmelser som regulerer det.

Slike bestemmelser kan fastsettes gjennom markaloven § 11. Det skal som en del av verneplanprosessen, også vurderes om det er hensiktsmessig å benytte markaloven § 11 for vern av friluftsområder i kombinasjon med vern etter naturmangfoldloven. Dersom dette viser seg hensiktsmessig, skal dette framkomme som alternative forslag i høringsutkastet.

Forslaget til verneplan for Østmarka skal forelegges KLD før forslaget sendes på høring. Tidspunkt for oversendelse avtales nærmere med departementet.

Det legges til grunn at utgifter til utarbeidelse av verneforslag dekkes over relevante kapitler/poster i direktoratets bevilgninger i statsbudsjettet for 2020.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ingunn Iversen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen i Oslo og Viken